

Dermatologie

Fotodynamische therapie bij basaalcelcarcinoom en Morbus Bowen

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Uw arts heeft met u gesproken over de behandeling van basaalcelcarcinoom en Morbus Bowen met fotodynamische therapie (PDT). In deze folder vertellen wij u meer over deze behandeling. Meer informatie over de genoemde huidaandoeningen vindt u in de folder *Basaalcelcarcinoom* van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie & Venereologie, die u op onze polikliniek kunt krijgen.

Wat is fotodynamische therapie?

Basaalcelcarcinoom is een vorm van huidkanker. Morbus Bowen is een huidziekte die vaak een voorstadium is van huidkanker. Fotodynamische therapie is hiervoor een goede behandeling, maar deze behandeling is niet voor iedereen geschikt. Bij fotodynamische therapie worden de afwijkende huidcellen extreem gevoelig gemaakt voor rood licht. Daarna worden deze cellen belicht met rood licht, waardoor ze afsterven. Na enkele weken heeft uw lichaam weer nieuwe, gezonde huidcellen aangemaakt.

Uw arts heeft met u gesproken over de verschillende behandelingen die voor u mogelijk zijn. Op basis van dit gesprek heeft u voor fotodynamische therapie gekozen. Deze therapie is eenvoudig, veilig en effectief.

Vorbereiding

Sommige delen van de huid zijn gevoeliger voor pijn tijdens en na de behandeling. Daarom adviseren wij om de avond voor de behandeling 2 tabletten paracetamol van 500 mg in te nemen, zodat u tijdens de behandeling minder last heeft van pijn.

De behandeling

Voor de behandeling van basaalcelcarcinoom en Morbus Bowen krijgt u twee behandelingen die een week na elkaar plaatsvinden.

- U meldt zich op de afgesproken tijd aan de balie van het behandelcentrum afdeling 4B, Alrijne ziekenhuis Leiden, routenummer 74. U kunt plaatsnemen in de wachtkamer; een verpleegkundige komt u halen.
- U meldt zich op de afgesproken tijd bij de aanmeld en registratie balie in de centrale hal van het, Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn, vervolgens gaat u naar de juiste wachtkamer, routenummer 20. U kunt plaatsnemen in de wachtkamer; een verpleegkundige komt u halen.

Bij de behandeling wordt het oppervlak van het afwijkende weefsel verwijderd. Dit doet bijna geen pijn. De verpleegkundige doet de behandeling.

Eerst brengt de verpleegkundige een crème aan op de huid. Deze crème wordt door de afwijkende huidcellen opgenomen en wordt omgezet in een lichtgevoelige stof. Deze stof maakt de cellen extreem gevoelig voor rood licht. Daarna wordt de ingesmeerde huid bedekt met afdekfolie. Over de afdekfolie wordt nog een lichtwerende bedekking aangebracht. Hierna moet u 3 uur wachten. U moet in het ziekenhuis blijven, u mag niet naar buiten toe.

Na 3 uur wordt de overgebleven crème met een gaas afgenomen en wordt de huid schoongemaakt.

Tenslotte belicht de verpleegkundige de plek met rood licht. Dit duurt ongeveer 8 minuten. Hierdoor worden alleen de aangetaste huidcellen kapot gemaakt.

Het kan zijn dat u zich tijdens de belichting niet helemaal lekker voelt. Als u tijdens de behandeling pijn heeft, dan kan door koeling of door onderbreking van de behandeling de pijn worden verlicht. Zo nodig kan het plaatselijk verdoofd worden. Na de belichting wordt de behandelde plek verbonden.

Behandel dag

Uw 'behandel dag' ziet er als volgt uit:

- crème aanbrengen;
- 3 tot 4 uur wachten in het ziekenhuis;
- belichting ongeveer 8 minuten;
- verbinden en naar huis.

Autorijden mag medisch gezien wel, maar soms is het niet aan te raden. Overleg hierover van tevoren met de assistente.

Na de behandeling

- Na de behandeling moet u de plek 24 uur droog houden. Het verband één keer per dag verwisselen totdat de huid is genezen. Het afhalen van de pleister gaat soms gemakkelijker onder de douche. Daarna een droog gaasje aanbrengen en de wond afplakken. U mag één keer per dag douchen, maar gebruik liever geen zeep.
- U mag gedurende 24 uur na de opname niet met de behandelde huid in de zon of fel licht. Afdekken met alleen een gaas is niet genoeg. Bescherm de behandelde plek zo nodig met kleding of met een pet of blijf binnen.
- U mag gedurende 3 maanden de behandelde plek(ken) niet te veel aan de zon blootstellen.
- U mag gedurende 2 weken niet zwemmen of in bad.

De zieke cellen worden afgestoten en nieuwe, gezonde cellen worden aangemaakt. Soms is er nog:

- een beetje pijn (tot 24 uur na behandeling);
- is de wond rood (1 tot 2 weken);
- ontstaat er een korst op de wond (2 tot 5 dagen);
- is de huid wat dikker (2 tot 4 dagen);
- verandert de huid van kleur (2 tot 4 weken).

Tips

- Als u enkele uren na de behandeling last heeft van pijn of een branderig gevoel kunt u de behandelde plek koelen met een koelelement (gewikkeld in een doek).
- Eventueel kunt u een pijnstiller nemen (paracetamol, 2 tabletten van 500 mg).

Nacontrole

Ongeveer drie maanden na de behandeling komt u naar de polikliniek Dermatologie voor een nacontrole. De afspraak voor de nacontrole wordt met u gemaakt tijdens de PDT behandeling. Uw arts

bekijkt tijdens de nacontrole het resultaat van uw behandeling.

Aanbevelingen voor de toekomst

Huidkanker wordt veroorzaakt door te veel blootstelling aan UV-straling. U kunt de kans dat het terugkomt, verkleinen door:

- niet te lang in de zon te zitten of onder kunstmatige lichtbronnen (zonnebank) te gaan;
- uw huid bij zonnig weer te beschermen met zonnebrandcrème met een hoge factor (30 of meer);
- uw hoofd te beschermen met een pet, muts of sjaal.
- niet tussen 11.00 uur en 15.00 uur in de zon te gaan.

Andere behandelingsmogelijkheden

Soms kunnen basaalcelcarcinoom en Morbus Bowen behandeld worden door bevriezing met vloeibare stikstof, radiotherapie (bestraling) of celdodende crème. In andere gevallen is het nodig om de afwijkende cellen onder plaatselijke verdoving door middel van een operatieve ingreep te verwijderen. Bij u is gekozen voor fotodynamische therapie omdat het goed werkt, het alleen de zieke cellen aanpakt (gezonde huid wordt niet aangetast) en de huid er na de behandeling goed uit zal zien. Als u met anderen over fotodynamische therapie praat, dan is het belangrijk om te weten dat dit niet voor iedereen geschikt is.

Tot slot

Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.

Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.

Vragen

Deze folder is niet ter vervanging, maar ter ondersteuning van de mondelinge informatie die u heeft gekregen. Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan de medewerker van de polikliniek Dermatologie.

De polikliniek Dermatologie Alrijne Ziekenhuis Leiden heeft routenummer 31 en is telefonisch te bereiken via 071 517 8354.

De polikliniek Dermatologie Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp heeft routenummer 102 en is telefonisch te bereiken via 071 582 8049.

De polikliniek Dermatologie Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn heeft routenummer 20 en is telefonisch te bereiken via 0172 467 049.

Onze locatie in Katwijk, De Coepel, is op maandag, dinsdag en donderdag telefonisch te bereiken via 071 517 8124.

De locatie Sassenheim, SassenBourg, is op maandag en woensdag telefonisch te bereiken via 071 517 8751.

Kijkt u voor de exacte bezoek- en bereikbaarheidstijden op www.alrijne.nl specialisme dermatologie.

De Spoedeisende Hulp (SEH) van Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp is bij een spoedeisende zorgvraag buiten kantooruren telefonisch te bereiken via 071 582 8905. Tijdens kantooruren staan de medewerkers van onze polikliniek u graag te woord.